

BirdLife
NORGE | avdeling
Troms

Naturvernforbundet
i Troms

TROMSØ KOMMUNE BYUTVIKLING, Park, idrett og friluft

V/ saksbehandler Zaker Eikeland

Tromsø, 27.06.2022

Dette brevet sendes på vegne av Birdlife Troms, Naturvernforbundet Troms, 4H Troms, Nordnorsk Botanisk Forening og Midt-Troms Naturlag.

Landingsplass for fallskjerm på Grindneset i Tromsø- søknad.

16/1 Kvaløyvegen 450, deres ref. BYGG-22/00326-15

Forum for natur og friluftsliv (FNF) Troms er et samarbeidsnettverk for natur- og frilufsorganisasjonene i regionen. Vårt mål er å ivareta natur- og frilufsinteressene i gamle Troms fylke ved å styrke og fremme organisasjonenes arbeid, være en møteplass for samarbeid og en arena for kompetansebygging for natur- og frilufsorganisasjonene med sitt virke i regionen.

Forum for natur og friluftsliv Troms er kjent med at fallskjermklubben har behov for et landingsområde- og vi har forståelse for det. Samtidig ønsker vi å gjøre oppmerksom på at den valgte lokaliteten vil ramme naturhensyn for fugleliv og fauna/flora negativt- dette er særlig bekymringsfullt siden sjøfugler spesielt er i tilbakegang. Viktige habitat med egnet flora/fauna er derfor viktig å verne om – særlig i bystrøk der presset på arealene i strandsonen allerede er høyt og der restområdene har stor verdi for fuglelivet. Vi vil minne om at også muligheten for å oppleve fugleliv som en rekreasjonsaktivitet avhenger av at vi har habitat i bynære strøk der man faktisk kan oppleve fugler. Vi ber om at også mulige rødlistearter innen botanikk undersøkes i sakens anledning.

Vi viser for øvrig til Birdlife Tromsø og Troms sin uttalelse og **gir vår støtte til denne-** gjengitt i det følgende:

Vedlagt høringsuttalelse fra Birdlife Tromsø/ Troms

Oppsummering

Vi ser at fallskjermklubben har behov for et landingsområde, og ønsker å ha det nært flyplassen. Allikevel er det flere grunner til at vi på det sterkeste fraråder dispensasjon til dette prosjektet. Området huser særdeles viktige forekomster av bl.a. hekkende ærfugler, og viltområder med A- og B-verdi i naturbase, se utfyllende informasjon nedenfor oppsummeringen. Antallet truede og nær truede fuglearter som bruker området er spesielt høyt. Tilrettelegging for landingsområde vil forringe området både gjennom fysiske beslag så vel som økt press på leveområder gjennom forstyrrelser og aktivitet:

Samarbeidsnettverk mellom natur- og friluftslivsorganisasjoner
troms@fnf-nett.no | Holtvegen 66, 9269 Tromsø | 951 75 403
organisasjonsnummer 996 197 786 | www.fnf-nett.no/troms

1. Det er få arealer igjen på Tromsøya med en sammenhengende høystaudeeng med rikt fugleliv. Å forvandle en stor del av denne engen til et landingsområde i form av en eng som blir slått regelmessig kommer til å forringe det biologiske mangfoldet betydelig. Fugler og mange andre arter vil miste sine leveområder, sine hekkeplasser, eller områder for rast og næringssøk. Se utdrag av registreringene nedenfor, og sitatet fra Ecofact rapport 403 i slutten.
2. Arealet blir lettere tilgjengelig for annet fritidsbruk, f.eks. hundelufting, og erfaringen viser dessverre at mange ikke overholder båndtvang. Dermed blir også tilgrensende områder berørt, og hekkefuglene der blir utsatt for unødvendig mye ekstrastress i hekketiden. De sekundære effektene kan bli betydelige.
3. Økt grad av forstyrrelser og press på leveområder i fjæresonen vil også bli en konsekvens, I fjæra hekker det mange fugler, mange av dem rødlistet. Denne sonen er spesielt verdifull, og brukes også av vadefugler på trekk til og fra de arktiske hekkeplassene, der de gjennomfører en krevende hekking. Tilstrekkelig muligheter til matsøk og lagring av fett underveis er kritisk viktig.
4. Et problem som vi ikke ser reflektert over i søknadspapirene, er hvordan det er tenkt å forholde seg overfor fuglene i hekketiden på den nyetablerte gress stripa. Hvis markhekkende fugler etablerer seg der er disse beskyttet i hekketiden, dvs. området rundt hekkeplassen må sperres av. Hvordan ønsker fallskjermklubben å ivareta hekkefuglene i så fall?
5. Åpne områder med kort gress tiltrekker seg flokker med fugler under trekket som vil være problematisk for flysikkerheten ved lufthavnen. Større flokker med snøspurv og ulike typer gjess tiltrekkes av slikt areal og fører til økt fare for birdstrikes.
6. Et søk innenfor området det søkes dispensasjon for i databasen «Artsobservasjoner» viser artsmangfoldet hos fuglearter direkte sett i det berørte området i detalj. Et avgrenset søk for bare de rødlistede artene som ble registrert i de siste årene og har særskilt beskyttelse viser:

Utfyllende informasjon fra andre kilder:

1. Fuglelivet i området på artsobservasjoner.no

<https://www.artsobservasjoner.no/ViewSighting/ViewSpeciesList?storedSearchCriteria=6579146>

Utdrag av søket, avgrenset til bare rødlistede fuglearter: (24 arter!)

Antall enkeltregistreringer i blå skrift

- 🔍 [9](#) 2. **ærfugl** *Somateria mollissima* (Linnaeus, 1758) VU
- 🔍 [1](#) 3. **svartand** *Melanitta nigra* (Linnaeus, 1758) VU
- 🔍 [1](#) 4. **havelle** *Clangula hyemalis* (Linnaeus, 1758) NT
- 🔍 [1](#) 5. **tårnseiler** *Apus apus* Linnaeus, 1758 NT
- 🔍 [28](#) 6. **tjeld** *Haematopus ostralegus* Linnaeus, 1758 NT
- 🔍 [6](#) 7. **vipe** *Vanellus vanellus* (Linnaeus, 1758) CR
- 🔍 [9](#) 8. **heilo** *Pluvialis apricaria* (Linnaeus, 1758) NT
- 🔍 [4](#) 9. **småspove** *Numenius phaeopus* (Linnaeus, 1758) NT
- 🔍 [13](#) 10. **storspove** *Numenius arquata* (Linnaeus, 1758) EN
- 🔍 [13](#) 11. **steinvender** *Arenaria interpres* (Linnaeus, 1758) NT
- 🔍 [2](#) 12. **brushane** *Calidris pugnax* (Linnaeus, 1758) VU
- 🔍 [31](#) 13. **rødstilk** *Tringa totanus* (Linnaeus, 1758) NT
- 🔍 [10](#) 14. **fiskemåke** *Larus canus* Linnaeus, 1758 VU
- 🔍 [9](#) 15. **gråmåke** *Larus argentatus* Pontoppidan, 1763 VU

- ☐ 3 16. **makrellterne** *Sterna hirundo* Linnaeus, 1758 EN
- ☐ 2 17. **tyvjo** *Stercorarius parasiticus* (Linnaeus, 1758) VU
- ☐ 1 18. **alke** *Alca torda* Linnaeus, 1758 VU
- ☐ 1 19. **teist** *Cephus grylle* (Linnaeus, 1758) NT
- ☐ 3 20. **storskarv** *Phalacrocorax carbo* (Linnaeus, 1758) NT
- ☐ 1 21. **sanglerke** *Alauda arvensis* Linnaeus, 1758 NT
- ☐ 8 22. **sandsvale** *Riparia riparia* (Linnaeus, 1758) VU
- ☐ 5 23. **stær** *Sturnus vulgaris* Linnaeus, 1758 NT
- ☐ 2 24. **gråspurv** *Passer domesticus* (Linnaeus, 1758) NT
- ☐ 3 25. **grønnfink** *Chloris chloris* (Linnaeus, 1758) VU

2. Om området Langnes og Grindneset spesielt

i Wegener et al. (2014)¹:

«Langnes.

*I Naturbase er det markert av yngleområde for ærfugl med verdi A langs Grindneset. Denne utredningen gir grunnlag for å avgrense ytterligere to viltområder med verdi A og B. Områdene rundt Grindneset danner forholdsvis store mudderflater som er viktig for vadefugl i hele året, men aller mest i trekktiden. Området er stort og fungerer sammen med de andre mudderflatene i området som et nettverk som til sammen har stor betydning for rastende vadefugl. I Artskart ligger det inne store mengder registreringer av fugl. De fleste vadefuglene som forekommer regelmessig i regionen registreres årlig. Flere arter kan forekomme i store antall (maksantall i parentes bak artsnavnet): Polarsnipe (700), myrsnipe (145), fjæreplytt (300), lappspove (164), brusfugl (VU) (18), sandlo (45) og heilo (60). Området like sør av Langneset har en mudderflate som sammen med de andre mudderflatene i området danner et nettverk som til sammen har stor betydning for **rastende vadefugl**. Dette området brukes også mye av fjæreplytt vinterstid (Stein Nilsen pers. medd.). Det hekker også en mindre koloni med fiskemåke (NT) på Langnes.»*

3. Om arealforvaltning og forstyrrelse mht. fugler

Arealforvaltningen i kommunene er sentrale for at nasjonale miljømål oppnås, nettopp fordi arealforandringer og økt press på leveområder gjennom forstyrrelser er den største trusselen mot naturmangfoldet. I de nasjonale miljømålene slås det fast at økosystemene skal ha god tilstand og levere økosystemtjenester, ingen arter og naturtyper skal utryddes, og utviklingen til truede og nær truede arter og naturtyper skal bedres. Et representativt utvalg av norsk natur skal også tas vare på for kommende generasjoner. De nasjonale forventningene til regional og kommunal planlegging 2019-2023 gir klare føringer på at kommuner og fylkeskommuner identifiserer og tar hensyn til viktig naturmangfold, og at samlet belastning ilegges vekt.

NINA-rapport 1243, Ferdelsrelaterte forstyrrelser på fugl i Jærstrendene landskapsvernområde, tar

¹ Ecofact rapport 403 www.ecofact.no ISSN: 1891-5450 ISBN: 978-82-8262-401-5 Kommunedelplan Tromsø: Ny Tverrforbindelse og ny forbindelse til Kvaløya, s. 28, <https://www.ecofact.no/rapporter/Ecofact%20rapport%20403%20Kartlegging%20av%20naturtyper%20i%20forbindelse%20med%20kdp%20Troms%C3%B8.pdf>

opp endringer i fugler og dyrs arealbruk som følge av forstyrrelser (Follestad mfl. 2016)². Gjess, ender og vadere oppgir optimale beiteområder på grunn av menneskelig forstyrrelse. Ifølge Follestad mfl. (2016) indikerer dette at hvis antallet optimale områder i utgangspunktet er lavt, kan resultatet bli at fuglene avskjæres fra verdifulle områder som følge av forstyrrelser, noe som kan være alvorlig for bestandene som benytter disse områdene.

Vennlig hilsen

Forum for natur og friluftsliv Troms

Christine Myrseth
Koordinator
FNF Troms

² Follestad, A., Gjershaug, J.O. & Stokke, B.G. 2016. Ferdsele relaterte forstyrrelser på fugl i Jærstrendene landskapsvernområde. NINA Rapport 1243. 112 s.